

**ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ
FINANCES
ФИНАНСЫ**

Բաժնում ներկայացված են պետական ֆինանսների վիճակագրությունը, կազմակերպությունների գործունեության ֆինանսական ցուցանիշները, դրամավարկային և քանոնային համակարգը բնութափող վիճակագրական տվյալները, ինչպես նաև արտաքինական բնկերությունների գործունեությունը բնութափող որոշ ցուցանիշներ:

Պետական ֆինանսներ:

Պետական ֆինանսների վիճակագրության տեղեկատվական բազան ձևավորված է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայությանը (ՀՀ ԱՎԾ) տրամադրած պետական և համայնքային բյուջեների կատարման մասին հաշվետվությունների հիման վրա:

Սկսած 2008թ.-ից ՀՀ պետական բյուջեի, իսկ 2009թ.-ից նաև ՀՀ համայնքների բյուջեների ցուցանիշների դասակարգումն իրականացվել է «Կառավարության ֆինանսների վիճակագրություն-2001» (GFS-2001) ձեռնարկի դասակարգմանը համապատասխան:

ՀՀ բյուջետային համակարգը բաղկացած է պետական և համայնքային բյուջեներից: Պետական և համայնքի բյուջեները՝ պետության և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով վերապահված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների ձևավորման և ծախսման որոշակի ժամանակահատվածի ֆինանսական ծրագրերն են:

Բյուջետային նեկամուտները և անվերադարձ կարգով օրենսդրությանը համապատասխան պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների խնդիրների և գործառույթների ֆինանսական ապահովմանը ուղղվող դրամական միջոցներն են:

Բյուջետային ծախսերը՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների խնդիրների և գործառույթների ֆինանսական ապահովմանը ուղղվող դրամական միջոցներն են:

The section represents the statistics of state finances, the indicators of credit and bank systems, the financial indicators of organizations activities, as well as the exchange rate and separate indicators characterizing the activity of insurance companies.

В разделе представлены статистика государственных финансов, показатели денежно-кредитной и банковской системы, финансовые показатели деятельности организаций, а также валютные курсы и отдельные показатели, характеризующие деятельность страховых организаций.

State finances.

Informational base of statistics of state finances is formed on the basis of reports on implementation of state and municipal budgets submitted to National Statistical Service of RA by the Ministry of Finance of RA.

Since 2008 the classification of the RA state budget and since 2009 the classification of the RA municipal budget indicators has been implemented in line with the classification of "Government Finanse Statistics-2001" manual.

Budgetary system of the Republic of Armenia consists of state and municipal budgets. State and community budgets are financial programs of budget formation and spending for a certain period for implementation of authorization of the state and local self-governmental bodies given by the constitution and law.

Государственные финансы.

Информационная база статистики государственных финансов сформирована на основе представляемых Министерством финансов РА Национальной статистической службе РА, отчетов по исполнению государственного и муниципального бюджетов.

Начиная с 2008г. классификация показателей государственного бюджета РА, а с 2009г. показатели муниципальных бюджетов РА осуществлена в соответствии с классификацией руководства "Статистика финансов правительства-2001"(GFS-2001).

Бюджетная система Республики Армения состоит из государственного и муниципальных бюджетов. Государственный и муниципальные бюджеты - финансовые программы формирования и расходования бюджетных средств на определенный период времени для осуществления государством и органами местного самоуправления полномочий, предоставленных Конституцией РА и законами.

The budget revenues are non-repayable funds of state and local self-governmental bodies in compliance with law.

Бюджетные доходы- безвозвратные денежные средства органов государственного и местного самоуправления в соответствии с законодательством.

The budget expenses are the funds directed to tasks and operations of state and local self-governmental bodies of financial provisions.

Бюджетные расходы- денежные средства, направленные на финансовое обеспечение задач и операций органов государственного и местного самоуправления.

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Բյուջեմների հավելուրը նկամուտների գերազանցման մեծությունն է ծախսերի նկամուտնամբ:

Բյուջեն և երի պակասուրդը ծախսերի գերազանցման մեծությունն է նկամուտների նկամուտնամբ:

Պետական բյուջեի դեֆիցիտը (պակասուրդ) ֆինանսավորվում է ներքին և արտաքին առյուղներից ստացված փոխառու միջոցների, ինչպես նաև բյուջեների միջոցների տարեկարի ազատ մնացորդի հաշվին:

ՀՀ համախմբված բյուջեն իր մեջ ներառում է ՀՀ պետական և համայնքային բյուջեները (առանց միջբյուջետային փոխառումների):

ՀՀ արտաքին պետական պարտքը ներառում է օտարերկյա պետություններից և միջազգային կազմակերպություններից ՀՀ կառավարությանը և ՀՀ ԿԲ-ին տրամադրված վարկեր, ինչպես նաև վարկեր՝ տրամադրված ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ երաշխիքներով:

Կազմակերպությունների գործուգեության ցուցանիշները ներառում են ՀՀ ԱՎԾ կողմից վիճակագրական դիտարկման դաշտում ընդգրկված խոշոր և միջին առևտրային կազմակերպությունների և միջին առևտրային կազմակերպության և իրացման ծախսերի կառուցվածքը, ինչպես նաև հաշվարկների վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Տվյալների հավաքագրումն իրականացվում է պետական վիճակագրական հաշվետվությունների միջոցով: Ցուցանիշների դասակարգումն իրականացվել է ըստ Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգվի 2-րդ խմբագրության բաժինների (ՏԳՏԴ- (խմр.2):

Դեբիտորական պարտքը կազմակերպությանը իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից (դեբիտորներից) վճարման ենթակա պարտքի գումարն է, որը ծևավորվել է վերջիններին միջև տնտեսական փոխարարությունների արդյունքում:

Կրեդիտորական պարտքը կազմակերպությունների կողմից ժամանակավորապես ներգրավված միջոցներն են, որոնք ենթակա են վերադարձման համապատասխան իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց (կրեդիտորներին):

Budget surplus - is the value of income exceeding over the expenditure.

Budget deficit - the value of expenditure exceeding over the income.

The state budget deficit is financed at the expense of borrowed funds being received from internal and external sources, as well as balance of available resources at the beginning of year.

Consolidated budget of RA – consists of state budget and regional budgets (without interbudgetary transfers).

External public debt – consists of credits provided to the government and to Central Bank of RA by international organizations and foreign states, as well as of credits provided against guarantee of government and Central Bank of RA

Indicators of organizations activity contains the structure of expenditures on manufacture and sales of products (goods and services) and status of calculation of large and medium-size commercial organizations of RA covered in the statistical monitoring of National Statistical Service of RA. Data collection is implemented on the basis of state statistical reporting forms. Indicators are classified according to the classification of types of economic activities (NACE (rev.2))

Accounts receivable is a debt sum payable to organizations by legal and natural persons (debtors) that is formed as a result of economic relations between them.

Accounts payable is temporary attracted money by organizations that are repayable to corresponding legal and natural persons (creditors).

Бюджетный профицит - величина превышения доходов бюджета над его расходами.

Бюджетный дефицит - величина превышения расходов бюджета над его доходами.

Дефицит государственного бюджета финансируется за счет заемных средств, поступающих от внутренних и внешних источников и за счет остатков свободных средств на начала года.

Консолидированный бюджет РА состоит из государственного и муниципального бюджетов (без учета межбюджетных трансфертов).

Государственный внешний долг состоит из кредитов, предоставленных Правительству РА и ЦБ РА из международных организаций и иностранных государств, а также кредитов, предоставленных под гарантцию Правительства РА и ЦБ РА.

Показатели деятельности организаций содержат данные, отражающие структуру затрат на производство и реализации продукции (товаров и услуг) и состояние расчетов крупных и средних коммерческих организаций республики, включенных в статистический мониторинг Национальной статистической службой РА. Сбор данных осуществляется на основе форм государственной статистической отчетности. Показатели классифицированы по классификации видов экономической деятельности (КВЭД (ред.2)).

Дебиторская задолженность - сумма долга, подлежащая выплате организации со стороны юридических или физических лиц (дебиторов), образованная в результате экономических взаимоотношений между ними.

Кредиторская задолженность - временно привлеченные средства со стороны организаций, подлежащие возврату соответствующим юридическим и физическим лицам (кредиторам).

Դրամավարկային և բանկային համակարգի հիմնական ցուցանիշները:
Այդ ցուցանիշները ներկայացված են ըստ
ՀՀ ԿԲ տրամադրված տվյալների:

Փողի բազան ներառում է ՀՀ ԿԲ-ի դուրս կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում առևտրային բանկերի պարտադիր պահուստները և ոչ բանկային կազմակերպությունների ավանդները: Այլ արտահայտությամբ՝ դրամական բազան զուտ արտաքին և զուտ ներքին ակտիվների գումարով է:

Զուտ արտաքին ակտիվները ՀՀ ԿԲ-ի և բանկային համակարգի ու հետեւների հետ հարաբերություններից բխող արտաքին ակտիվների և արտաքին պարտավորությունների տարրերությունն է:

Զուտ ներքին ակտիվները ՀՀ ԿԲ-ի և բանկային համակարգի պահանջներն են ներքին տնտեսության նկատմամբ: ՀՀ ԿԲ-ի համար ներքին տնտեսության հիմնական հատվածներն են ՀՀ կառավարությունը և առևտրային բանկերը, աճրող բանկային համակարգի համար՝ կառավարությունը և իրական հատվածը: Տնտեսության մյուս հատվածների նկատմամբ պահանջներն ընդգրկվում են զուտ այլ ակտիվներում: Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները զուգահանդերձ:

Փողի զանգվածը ներառում է շրջանառությունում գտնվող կանխիկ դրամը և ներքին տնտեսության (բնակչության, ձեռնարկությունների և հասարակական կազմակերպությունների) դրամով և արտադրույթով բոլոր ավանդները բանկային համակարգում:

Վարկային ներդրումներն իրենցից ներկայացնում են բանկային համակարգի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի գծով մնացորդները: Վարկային ներդրումները բաժանվում են կարճաժամկետ՝ տրամադրված մեկ տարուց պակաս ժամկետով, և երկարաժամկետ՝ մեկ տարուց ավել ժամկետով:

Ցանկացած ավանդները բանկերի պահպանմանը հանձնված և որևէ գործարք իրականացնելիս հանվող միջոցներն են:

Ժամկետային ավանդները բանկերում որշակի ժամկետով ձևակերպվող ավանդներն են:

Ապահովագրական ընկերությունների գործունեություն: Այդ ցուցանիշները ներկայացված են ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից տրամադրված տվյալների:

Main indicators of money and credit and banking systems. Central Bank of RA submits the data.

Monetary base represents the volume of cash outside of Central Bank of RA, obligatory reserves of commercial banks in Central Bank of RA and deposits of non-bank organizations. Monetary base is the sum of net internal and external assets.

Net external assets – difference between external assets and external liabilities, as a result of relations of Central Bank of RA and banking system with non-residents.

Net internal assets – domestic economy requirements of Central Bank of RA and banking system. Main sectors of domestic economy for Central Bank are – government of RA and commercial banks, for all banking system – Government and real sector. Requirements for other sector of economy are included in net other assets. Liabilities to government are deducted from requirements.

Money supply represents cash in circulation and all dram and foreign currency deposits of domestic economy (population, enterprises and public organizations) in banking system. **Monetary aggregates** – are the indicators of money supply.

Credit investments represent balance of loans allotted to economy by banking system. Credit investments are divided into short-term (allotted for a period less than one year) and long-term (allotted for a period more than one year).

Call deposits – assets kept by bank and not subject to withdrawal for implementation of any transaction.

Fixed deposits – deposits drawn up in banks for determined period.

Activity of insurance companies – Indicators are presented according to data submitted by the CB of RA.

Основные показатели денежно-кредитной и банковской системы. Эти данные представлены ЦБ РА.

Денежная база представляет собой объем наличных денег вне ЦБ РА, обязательные резервы коммерческих банков в ЦБ РА и вклады небанковских организаций. Денежная база - это сумма чистых внешних и внутренних активов.

Чистые внешние активы - разница между внешними активами и внешними обязательствами в результате отношений ЦБ РА и банковской системы с не резидентами.

Чистые внутренние активы - требования ЦБ РА и банковской системы к внутренней экономике. Основные сектора внутренней экономики для ЦБ РА - Правительство РА и коммерческие банки, для всей банковской системы - Правительство и реальный сектор. Требования к остальным секторам экономики включаются в чисто прочие активы. Обязательства перед правительством вычитаются из требований.

Денежная масса представляет собой объем наличных денег в обращении и все вклады в драмах и в иностранной валюте внутренней экономики (населения, предприятий и общественных организаций) в банковской системе.

Кредитные вложения - представляют собой остатки по ссудам, предоставленным банковской системой. Кредитные вложения делятся на краткосрочные (предоставляемые на срок менее одного года) и долгосрочные (предоставляемые на срок более одного года).

Вклады до востребования - средства, переданные банкам на хранение и подлежащие снятию для проведения любой сделки.

Срочные вклады - оформленные вклады в банках на определенный срок.

Деятельность страховых компаний. Эти показатели, характеризующие деятельность страховых компаний представлены по данным ЦБ РА.

Ապահովագրական հատուցումն այն գումարն է, որն ապահովագրողները վճարում են ապահովադրին կամ շահառութերին ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական պատահարի հետևանքով առաջացած փաստացի վնասի կամ կորուստների դիմաց:

Ապահովագրական պահուստները կյանքի և ոչ կյանքի ապահովագրական պարտավորությունների կատարումն ապահովելու նպատակով ապահովագրավճարներից ձևավորված միջոցներն են:

Insurance payment is the sum to be paid by insurer to insurant or beneficiary for real damage and loss due to insured accident foreseen in the insurance contract.

Insurance reserves – funds formed from insurance contributions for live and other insurance obligations implementation purposes.

Страховой выплатой является сумма, выплачиваемая страховщиками страхователям или выгодоприобретателям за фактический ущерб или потерии, возникшие вследствие страхового случая, предусмотренного договором страхования.

Страховые резервы- средства, образованные из страховых взносов с целью обеспечения страховых обязательств по страхованию жизни и иному страхованию, чем страхование жизни.

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ
STATE FINANCES
ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

277. ՀՀ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՏ
CONSOLIDATED BUDGET OF RA
КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БЮДЖЕТ РА

(մլն. դրամ)

(mln.drams)
 (млн.драмов)

	2010	2011	2012	2013 ¹	2014	
Հնդամենը եկամուտներ	804 297.1	906 071.5	975 096.5	1 101 729.1	1 178 188.5	Revenues and official transfers, total
այդ թվում՝						Доходы, всего of which:
1.Հարկեր և սուրբեր	718 348.3	796 960.4	898 415.9	1 022 052.9	1 087 378.5	в том числе: 1.Taxes and duties 1.Налоги и пошлины of which:
այդ թվում՝						в том числе: value added tax налог на добавленную стоимость
ավելացված արժեքի հարկ	301 724.5	328 482.8	369 661.6	401 884.7	440 361.4	profit tax налог на прибыль
շահութահարկ	77 813.8	97 842.3	118 653.4	124 597.8	103 597.4	income tax подоходный налог
եկամտահարկ	73 939.8	81 210.6	91 667.3	5 795.0	171.5	excise tax акцизный налог
ակցիզային հարկ	48 140.5	39 404.5	49 323.8	52 097.7	50 560.4	property tax налог на имущество
գույքահարկ	11 262.0	11 793.6	12 089.0	12 768.7 ²	14 502.6	land tax земельный налог
հողի հարկ	4 585.7	4 429.0	4 209.3	4 157.6 ²	4 108.0	customs duty таможенная пошлина
մաքսատուրք	29 366.7	36 289.4	43 040.1	46 320.2	48 397.1	fixed payments фиксированные платежи
հաստատագրված վճարներ	21 976.4	20 741.9	14 859.7	11 041.1	4 859.1	payments for the utilization of naturalresources and environment protection платежи за использование природных ресурсов и на охрану окружающей среды
բնական պաշարների օգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանման համար վճարներ	9 102.5	12 199.7	26 133.1	35 065.2	35 177.5	simplified tax упрощенный налог
պարզեցված հարկ	-50.4	-50.0	-44.6	-105.0	-18.7	turnover tax налог с оборота
շրջանառության հարկ	-	-	-	13 397.4	15 638.6	income tax налог на доход
եկամտային հարկ	-	-	-	251 068.1	289 171.8	other tax incomes прочие налоговые доходы
այլ հարկային եկամուտներ	12 039.4	15 463.9	12 202.6	14 850.3	24 706.8	duties госпошлины
սուրբեր	23 111.5	25 703.2	27 562.0	31 482.3	43 931.0	compulsory social insurance contributions обязательные выплаты социального обеспечения
պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ	105 335.9	123 449.6	129 058.6	17 631.7	12 213.9	

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակորյուն
Continued
Продолжение

	2010	2011	2012	2013 ¹	2014	
2.Այլ եկամուտներ	55 307.9	49 683.1	57 995.4	66 402.5	73 552.0	2.Other incomes
3.Պաշտոնական դրամաշնորհներ	30 640.8	59 428.0	18 685.1	13 273.7	17 258.1	2.Прочие доходы
4.Զպարգեցված մուտքեր	-	-	-	-	-	3.Official transfers
Հնդամենը ծախսեր	975 864.2	1 013 499.9	1 036 944.4	1 170 576.0[◊]	1 268 755.6	Expenditures, total Расходы, всего
1.Ընթացիկ ծախսեր	780 745.3	835 266.4	897 507.1	1 035 406.1 [◊]	1 128 742.6	1.Current expenses
այդ թվում՝						1.Текущие расходы of which:
աշխատավարձ	95 951.1	102 722.7	104 568.9	120 550.4	139 006.3	в том числе: wages of employees of budgetary institutions
ծառայությունների և ապրանք- ների ճնշեք քերում տոկոսավճարներ	177 485.0	190 779.6	228 050.2	237 780.8 [◊]	262 263.1	заработная плата acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров interest payment
սուբսիդներ	30 436.0	35 537.8	40 668.7	46 748.1 [◊]	61 644.1	выплаты процентов subsidies
դրամաշնորհներ	29 428.9	34 624.4	37 526.8	43 367.0 [◊]	48 906.7	субсидии
ողջապահական նպաստներ և կենսաքողակներ	57 695.1	60 089.9	67 566.7	72 236.1 [◊]	88 048.6	transfers
այլ ծախսեր	245 230.7	257 640.8	290 253.5	296 242.7 [◊]	348 955.0	расходы на социальные пенсии и пособия expenditures of social pensions and allowances
2.Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ ոչ ֆինանսական ակտիվների գնուվ ծախսեր ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	144 518.6	153 871.1	128 872.3	218 481.0 [◊]	179 918.8	социальные пособия и пенсии other expenditures прочие расходы
2.Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ ոչ ֆինանսական ակտիվների գնուվ ծախսեր ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	195 118.9	178 233.6	139 437.3	135 169.9 [◊]	140 013.0	2.Transaction with non financial assets
2.Օպերացություններ և առևտություններ ֆինանսավորման արտաքին առքույթ	212 697.9	199 239.7	154 738.2	148 814.3 [◊]	158 300.7	2.Операции с нефинансовыми активами expenditure of non-financial assets
ֆինանսավորման արտաքին առքույթ	-17 579.0	-21 006.1	-15 300.9	-13 644.4	-18 287.7	расходы по нефинансовым активам receipts from sale of non-financial assets поступления от продажи нефинансовых активов
Համախմբված բլուզեի պակասուրդ(-)/հավելուրդ (+)	-171 567.1	-107 428.4	-61 847.9	-68 846.9[◊]	-90 567.1	Deficit (-)/surplus (+) of consolidated budget Дефицит (-)/профицит (+) консолидированного бюджета
ֆինանսավորում	171 567.1	107 428.4	61 847.9	68 846.9[◊]	90 567.1	Financing Финансирование
ֆինանսավորման ներքին առքույթներ	105 092.6	67 670.0	7 791.7	-13 596.5 [◊]	70 230.5	internal sources
ֆինանսավորման արտաքին առքույթներ	66 474.5	39 758.4	54 056.2	82 443.4 [◊]	20 336.6	внутренние источники финансирования external sources
						внешние источники финансирования

¹ 2013թ. հունվարի 1-ից մեջ են մտել «Եկամտային հարկի մասին» և «Ծրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքները, ինչպես նաև ուժը կորցրած են ճանաչվել «Եկամտահարկի մասին» և «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքները:
Since January 1, 2013 the laws of RA "On Income Tax" and "On Turnover Tax" have entered into force, and from the entry of these laws have been abrogated the laws of "On Income Tax" of 27 December 1997 and "On the payment of compulsory social insurance." С 1-го января 2013г. вступили в силу законы РА "О подоходном налоге" и "О налоге с оборота", а с момента вступления этих законов признаны утратившими силу законы РА "О подоходном налоге" от 27 декабря 1997 года и "О платежах обязательного социального страхования".

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

278. ՀՀ ՀԱՄԱՆՄԲՎԱԾ ԲՅՈՒՋԵՏԻ ՑՈՒՑԱՆԻՉՆԵՐԻ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՆԱ-Ի ՆԿԱՏՄԱՄՔ
INDICATORS OF CONSOLIDATED BUDGET OF RA TO GDP
СООТНОШЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КОНСОЛИДИРОВАННОГО БЮДЖЕТА РА К ВВП

(ՀՆԱ-Ի նկատմամբ, %)	(in % to GDP) (к ВВП, %)		
	2012 ^{1,◊}	2013 ^{1,2,◊}	2014
Ընդամենը նկամուտներ	22.9	24.2	24.3
այդ թվում՝			
1.Հարկեր և տուրքեր	21.1	22.4	22.5
այդ թվում՝			
ավելացված արժեքի հարկ	8.7	8.8	9.1
շահութահարկ	2.8	2.7	2.1
նկամտահարկ	2.1	0.1	0.0
ակցիզային հարկ	1.2	1.1	1.0
գույքահարկ	0.3	0.3	0.3
հողի հարկ	0.1	0.1	0.1
մաքսատորք	1.0	1.0	1.0
հաստատոված վճարներ	0.3	0.2	0.1
բնական պաշարների օգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանան համար վճարներ	0.6	0.8	0.7
պարզեցված հարկ	0.0	0.0	0.0
շրջանառության հարկ	-	0.3	0.3
նկամտային հարկ	-	5.5	6.0
այլ հարկային նկամուտներ	0.3	0.3	0.5
տուրքեր	0.6	0.7	0.9
պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ	3.0	0.4	0.3
2.Այլ նկամուտներ	1.4	1.5	1.5
3.Պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.4	0.3	0.4

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակորյուն
Continued
Продолжение

	2012 ^{1,♦}	2013 ^{1,2,♦}	2014	
4.Զպարզեցված մուտքեր	-	-	-	4.Unrevealed receipts 4.Невыявленные поступления
Հնդամնենը ծախսեր	24.3	25.7	26.2	Expenditures, total Расходы, всего
1.Ընթացիկ ծախսեր	21.0	22.7	23.3	1.Current expenses 1.Текущие расходы of which: в том числе: wages of employees of budgetary institutions зарплата acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров interest payment выплаты процентов subsidies субсидии transfers трансферты expenditures of social pensions and allowances социальные пособия и пенсии other expenditures прочие расходы
այդ թվում՝				
աշխատավարձ	2.5	2.6	2.9	wages of employees of budgetary institutions зарплата
ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	5.3	5.2	5.4	acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров
տոկոսավճարներ	1.0	1.0	1.3	interest payment выплаты процентов
սուբսիդիաներ	0.9	0.9	1.0	subsidies субсидии
դրամաշնորհներ	1.6	1.6	1.8	transfers трансферты
սոցիալական նպաստներ և կենսարժուակներ	6.8	6.5	7.2	expenditures of social pensions and allowances социальные пособия и пенсии
այլ ծախսեր	3.0	4.8	3.7	other expenditures прочие расходы
2.Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	3.3	3.0	2.9	2.Transaction with non financial assets
ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	3.6	3.3	3.3	2.Операции с нефинансовыми активами expenditure of non-financial assets расходы по нефинансовым активам
ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	-0.4	-0.3	-0.4	receipts from sale of non-financial assets поступления от продажи нефинансовых активов
Համախմբված բյուջեի պակասուրդ (-)/հավելուրդ (+)	-1.4	-1.5	-1.9	Deficit (-)/surplus (+) of consolidated budget Дефицит (-)/профицит (+) консоли- дированного бюджета
Փինանսավորում	1.4	1.5	1.9	Financing Финансирование
Փինանսավորման ներքին աղբյուրներ	0.2	-0.3	1.5	internal sources внутренние источники финанси- рования
Փինանսավորման արտաքին աղբյուրներ	1.3	1.8	0.4	external sources внешние источники финанси- рования

¹ ՀՆԱ ցուցանիշը վերանայվել է համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգ 2008 (ԱՀՀ 2008) միջազգային ստանդարտի:
GDP is have been revised according to System of national accounts 2008 (SNA 2008) international standard.

Պոկազումը ԲՎՊ պերեառած է առաջնային տեսակներ ու շահագույն պահումներ է բարեհանդիսական տեսակներ մեջ:

² 2013թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտել «Եկամտային հարկի մասին» և «Օրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքները, ինչպես նաև ուժի մեջ մտնել «Եկամտահարկի մասին» և «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքները:

Since January 1, 2013 the laws of RA "On Income Tax" and "On Turnover Tax" have entered into force, and from the entry of these laws have been abrogated the laws of "On Income Tax" of 27 December 1997 and "On the payment of compulsory social insurance."

С 1-го января 2013г. вступили в силу законы РА "О подоходном налоге" и "О налоге с оборота", а с момента вступления этих законов признаны утратившими силу законы РА "О подоходном налоге" от 27 декабря 1997 года и "О платежах обязательного социального страхования".

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

279.ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏ
STATE BUDGET OF RA
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ БЮДЖЕТ РА

(մլն.դրամ)	(mln. drams) (млн.драмов)	
	2010 2011 2012 2013¹ 2014	
Հնդամենը պետական բյուջեի եկամուտներ	780 439.4 880 851.0 946 193.4 1 071 370.6 1 144 762.7	
այդ թվում՝	Revenues of state budget, total	
1.Հարկեր և տուրքեր	699 434.9 777 409.7 878 381.4 1 000 931.4 1 064 118.4	
այդ թվում՝	Доходы государственного бюджета, всего	
ավելացված արժեքի հարկ	301 724.5 328 482.8 369 661.6 401 884.7 440 361.4	of which:
շահութահարկ	77 813.8 97 842.3 118 653.4 124 597.8 103 597.4	в том числе:
եկամուտահարկ	73 939.8 81 210.6 91 667.3 5 795.0 171.5	1.Taxes and duties
ակցիզային հարկ	48 140.5 39 404.5 49 323.8 52 097.7 50 560.4	1.Налоги и пошлины
գույքահարկ	1.4 0.3 -0.2 0.1 0.2	of which:
հողի հարկ	10.9 8.2 0.3 -0.3 0.1	в том числе:
մաքսատորք	29 366.7 36 289.4 43 040.1 46 320.2 48 397.1	value added tax
հաստատովված վճարներ	21 976.4 20 741.8 14 859.7 11 041.1 4 859.1	налог на добавленную стоимость
բնական պաշարների օգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանման համար վճարներ	9 102.5 12 199.7 26 133.1 35 065.2 35 177.5	profit tax
պարզեցված հարկ	-50.4 -50.0 -44.6 -105.0 -18.7	налог на прибыль
շրջանառության հարկ	- - - 13 397.4 15 638.6	income tax
եկամուտային հարկ	- - - 251 068.1 289 171.8	подоходный налог
այլ հարկային եկամուտներ	12 038.3 15 463.5 12 202.3 14 850.2 24 706.3	excise tax
պետական տուրքեր	20 034.6 22 367.0 23 826.0 27 287.4 39 281.8	акцизный налог
պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ	105 335.9 123 449.6 129 058.6 17 631.7 12 213.9	property tax
2.Այլ եկամուտներ	50 415.7 44 025.3 49 137.3 57 165.5 63 393.9	налог на имущество
3.Պաշտոնական դրամաշնորհներ	30 588.8 59 416.0 18 674.6 13 273.7 17 250.4	land tax
		земельный налог
		customs duty
		таможенная пошлина
		fixed payments
		фиксированные платежи
		payments for the utilization of natural resources and environment protection
		платежи за использование природных ресурсов и на охрану окружающей среды
		simplified tax
		упрощенный налог
		turnover tax
		налог с оборота
		income tax
		налог на доход
		other tax incomes
		прочие налоговые доходы
		government duties
		госпошлина
		compulsory social insurance contributions
		обязательные выплаты социального обеспечения
		2.Other incomes
		2.Прочие доходы
		3.Official transfers
		3.Официальные трансферты

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Հարումակություն
Continued
Продолжение

	2010	2011	2012	2013 ¹	2014	
Ընդամենը ծախսեր	954 316.5	986 509.2	1 006 102.2	1 142 890.4	1 235 053.4	Expenditures, total Расходы, всего
1.Չնբացիկ ծախսեր	763 130.1	812 315.2	875 591.8	1 015 376.6	1 101 306.4	1.Current expenditures 1.Текущие расходы of which: в том числе:
այլ թվում՝						wages of employees of budgetary institutions заработка плата
աշխատավարձ	78 279.8	84 695.8	86 240.8	100 953.2	118 667.6	acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров
ծառայությունների և ապրանք-ների ձեռք բերում տոկոսավճարներ	159 862.8	171 451.7	204 667.4	215 392.3	237 402.2	interest payment выплаты процентов
սուբսիդներ	30 436.0	35 532.2	40 666.8	46 745.9	61 644.1	subsidies субсидии
դրամաշնորհներ	17 849.9	19 751.2	21 092.9	25 007.1	28 335.1	transfers трансферты
սոցիալական նպաստներ և կենսարժակներ	94 375.3	99 362.4	112 768.1	122 816.8	139 403.0	expenditures of social pensions and allowances социальные пособия и пенсии
այլ ծախսեր	244 021.0	256 413.7	288 532.1	294 920.6	347 680.0	other expenditures прочие расходы
2.Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	191 186.4	174 194.0	130 510.4	127 513.8	133 747.0	2.Transaction with non financial assets 2.Операции с нефинансовыми активами
ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	191 750.9	177 714.2	133 190.0	129 076.5	136 680.4	expenditure of non-financial assets расходы по нефинансовым активам
ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումիջ մուտքեր	-564.5	-3 520.2	-2 679.6	-1 562.7	-2 933.4	receipts from sale of non-financial assets поступления от продажи нефинансовых активов
Պակասուրդ (-)/հավելուրդ (+)	-173 877.1	-105 658.2	-59 908.8	-71 519.9	-90 290.7	Deficit (-)/surplus (+) Дефицит (-)/профицит(+)
Պետական բյուջեի պակասուրդի (+)/հավելուրդի (-) ֆինանսավորման աղյուրները	173 877.1	105 658.2	59 908.8	71 519.9	90 290.7	Source of financing deficit(-)/surplus (+) of state budget Источники финансирования дефицита (+)/профицита(-) государственного бюджета
ներքին աղյուրներ	107 402.6	65 909.6	5 850.3	-10 931.9	69 954.1	internal sources внутренние источники
արտաքին աղյուրներ	66 474.5	39 748.6	54 058.6	82 451.7	20 336.6	external sources внешние источники

¹ 2013թ. հունվարի 1-ից մեջ են մտել «Եկամտային հարկի մասին» և «Ծրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքները, ինչպես նաև ուժը կորցրած են ճանաչվել «Եկամտահարկի մասին» և «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքները:

Since January 1, 2013 the laws of RA "On Income Tax" and "On Turnover Tax" have entered into force, and from the entry of these laws have been abrogated the laws of "On Income Tax" of 27 December 1997 and "On the payment of compulsory social insurance." С 1-го января 2013г. вступили в силу законы РА "О подоходном налоге" и "О налоге с оборота", а с момента вступления этих законов признаны утратившими силу законы РА "О подоходном налоге" от 27 декабря 1997 года и "О платежах обязательного социального страхования".

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

**280.ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԹԻ ՑՈՒՑԱՆԻՑՆԵՐԻ ՀԱՐԱՔԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՆԱ-Ի ՆԿԱՏՄԱՐ
INDICATORS OF STATE BUDGET OF RA TO GDP
СООТНОШЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА РА К ВВП**

(ՀՆԱ-ի նկատմամբ, %)	(in % to GDP) (к ВВП, %)		
	2012 ^{1,◊}	2013 ^{1,2,◊}	2014
Ընդամենը պետական բյուջեի նկամուտներ	22.2	23.5	23.6
այդ թվում՝			
1.Հարկեր և տուրքեր	20.6	22.0	22.0
այդ թվում՝			
ավելացված արժեքի հարկ	8.7	8.8	9.1
շահութահարկ	2.8	2.7	2.2
նկամուտահարկ	2.1	0.1	0.0
ակցիզային հարկ	1.2	1.1	1.0
գույքահարկ	0.0	0.0	0.0
հողի հարկ	0.0	0.0	0.0
մաքսատորք	1.0	1.0	1.0
հաստատագրված վճարներ	0.3	0.2	0.1
բնական պաշարների օգտա- գործման և շրջակա միջավայրի պահպանման համար վճարներ	0.6	0.8	0.7
պարզեցված հարկ	0.0	0.0	0.0
շրջանառության հարկ	-	0.3	0.3
նկամտային հարկ	-	5.5	6.0
այլ հարկային նկամուտներ	0.3	0.3	0.5
պետական տուրք	0.6	0.6	0.8
պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ	3.0	0.4	0.3
2.Այլ նկամուտներ	1.2	1.3	1.3
3.Պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.4	0.3	0.4
2.Other incomes			
2.Прочие доходы			
3.Official transfers			
3.Официальные транс- ферты			

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարտակություն
Continued
Продолжение

	2012 ^{1,♦}	2013 ^{1,2,♦}	2014	
ՀԱԴԱՄԵՆՔ ծախսեր	23.6	25.1	25.5	Expenditures, total Расходы, всего
1.Հճացիկ ծախսեր	20.5	22.3	22.7	1.Current expenditures 1.Текущие расходы of which: в том числе:
այդ թվում՝				wages of employees of budgetary institutions заработка плата
աշխատավարձ	2.0	2.2	2.4	acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров
ծառայությունների և ապրանքների ծեռք թերում	4.8	4.7	4.9	interest payment выплаты процентов
տոկոսավճարներ	1.0	1.0	1.3	subsidies субсидии
սուբսիդիաներ	0.5	0.6	0.6	transfers трансферты
դրամաշնորհներ	2.6	2.7	2.9	expenditures of social pensions and allowances социальные пособия и пенсии
սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	6.8	6.5	7.2	other expenditures прочие расходы
այլ ծախսեր	2.9	4.6	3.5	2. Transactin with non financial assets 2.Операции с нефинансовыми активами
2.Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	3.1	2.8	2.8	expenditure of non-financial assets расходы по нефинансовым активам
ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	3.1	2.8	2.8	receipts from sale of non-financial assets поступления от продажи нефинансовых активов
ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	-0.1	0.0	-0.1	Deficit (-)/surplus (+) Дефицит (-)/профицит (+)
Պակասուրդ (-)/հավելուրդ (+)	-1.4	-1.6	-1.9	Deficit financing of state budget Источники финансирования дефицита (+)/профицита(-) государственного бюджета
Պետական բյուջեի պակասուրդի (+)/ հավելուրդի (-) ֆինանսա- վորման աղբյուրները	1.4	1.6	1.9	internal sources внутренние источники
ներքին աղբյուրներ	0.1	-0.2	1.4	external sources внешние источники
արտաքին աղբյուրներ	1.3	1.8	0.4	

¹ ՀՆԱ ցուցանիշը վերանայվել է համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգ 2008 (ԱՀՀ 2008) միջազգային ստանդարտի: GDP is have been revised according to System of national accounts 2008 (SNA 2008) international standard.

Показатель ВВП перерасчитан по международному стандарту Системы Национальных счетов 2008 (СНС-2008).

² 2013թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտել «Եկամտային հարկի մասին» և «Ծրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքները, ինչպես նաև ուժը կորցրած են ճանաչվել «Եկամտահարկի մասին» և «Պարտադիր սոցիալական պահպանական վճարների մասին» ՀՀ օրենքները:

Since January 1, 2013 the laws of RA "On Income Tax" and "On Turnover Tax" have entered into force, and from the entry of these laws have been abrogated the laws of "On Income Tax" of 27 December 1997 and "On the payment of compulsory social insurance." С 1-го января 2013г. вступили в силу законы РА "О подоходном налоге" и "О налоге с оборота", а с момента вступления этих законов признаны утратившими силу законы РА "О подоходном налоге" от 27 декабря 1997 года и "О платежах обязательного социального страхования".

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

**281.ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԻ ԾԱԽՄԵՐՆ ԸՆՏ ԾԱԽՄԵՐԻ ԳՈՐԾԱՌԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿՐԴՈՒՄՆ
EXPENDITURES OF STATE BUDGET OF RA BY FUNCTIONAL CLASSIFICATION OF EXPENDITURES
РАСХОДЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА РА ПО ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ КЛАССИФИКАЦИИ
РАСХОДОВ**

(մլն. դրամ)

(mln. drams)
(млн. драмов)

	2010	2011	2012	2013	2014	
Հնդամենը ծախսեր	954 316.5	986 509.2	1 006 102.2	1 142 890.4	1 235 053.4	Expenditures, total
այդ թվում՝						Расходы, всего
01.ընդհանուր քնույթի և կուլտուրային ծառայություններ	143 280.5	154 107.9	160 488.8	188 135.7	217 276.1	of which: 01.general public services 01.государственные службы общего назначения
02.պաշտպանություն	147 555.9	145 491.0	152 766.8	182 019.0	190 440.9	02.defense 02.оборона
03.հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատապահություն	67 443.1	72 517.1	76 668.6	91 399.6	104 793.0	03.maintenance of public order and security and judicial activities 03.общественный порядок, безопасность и судебная деятельность
04.տնտեսական հարաբերություններ	112 451.7	83 955.7	71 086.7	128 316.1	83 253.8	04.economic relations 04.экономические отношения
05.շրջակա միջավայրի պահպանություն	4 926.1	6 630.4	7 032.2	4 601.1	4 672.7	05.preservation of the environment 05.охрана окружающей среды
06.բնակարանային շինարարություն և կողմունակ ծառայություն	42 817.9	43 848.5	14 303.5	21 727.7	31 296.2	06.housing and communal facilities 06.жилищное строительство и коммунальные услуги
07.առողջապահություն	56 130.8	63 312.4	64 498.9	64 355.3	76 645.4	07.health 07.здравоохранение
08.հանգիստ, մշակույթ և կրոն	16 102.6	17 581.4	22 821.8	18 644.3	21 395.7	08.culture, sport and religion 08.отдых, культура и религия
09.կրթություն	97 790.1	106 085.0	102 783.5	103 094.7	115 806.0	09.education 09.образование
10.սոցիալական պաշտպանություն	244 168.5	256 176.3	291 731.6	297 379.6	342 469.5	10.social security 10.социальная защита
11.հիմնական բաժիններին պատկանող պահուստային ֆոնդեր	21 649.4	36 803.5	41 919.8	43 217.3	47 004.1	11.expenditures non classified under the main group 11.резервные фонды, не относящиеся к основным разделам

ՀՆԱ-Ի ՑԼԿԱՏՄԱՄԲ*, % - in % to GDP* - և ԲՎՊ*, %

	2012	2013	2014	
Հնդամենը ծախսեր	23.6	25.1	25.5	Expenditures, total
այդ թվում՝				Расходы, всего
01.ընդհանուր քնույթի համայնքներ	3.8	4.1	4.5	of which: 01.general public services 01.государственные службы общего назначения
02.պաշտպանություն	3.6	4.0	3.9	02.defense 02.оборона
03.հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատապահություն	1.8	2.0	2.2	03.maintenance of public order and security and judicial activities 03.общественный порядок, безопасность и судебная деятельность

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակություն
Continued
Продолжение

	2012	2013	2014	
04.տնտեսական հարաբերություններ	1.7	2.8	1.7	04.economic relations
05.շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	0.2	0.1	0.1	04.экономические отношения 05.preservation of the environment
06.քնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	0.3	0.5	0.6	05.охрана окружающей среды 06.housing and communal facilities 06.жилищное строительство и коммунальные услуги
07.առողջապահություն	1.5	1.4	1.6	07.health 07.здравоохранение
08.հանգիստ, մշակույթ և կրոն	0.5	0.4	0.4	08.culture, information, sport and religion 08.отдых, культура и религия
09.կրթություն	2.4	2.3	2.4	09.education 09.образование
10.սոցիալական պաշտպանություն	6.8	6.5	7.1	10.social security 10.социальная защита
11.հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	1.0	0.9	1.0	11.expenditures non classified under the maingroup 11.резервные фонды, не относящиеся к основным разделам

* Ակտած 2015թ. ՀՆԱ ցուցանիշները ՀՀ ԱՎԾ կողմից հաշվարկվում է համաձայն ԱՀՀ 2008 միջազգային ստանդարտի:
Ըստ ԱՀՀ 2008 -ի վերանայվել են նաև 2012-2014թթ. ՀՆԱ ցուցանիշները:

Since 2015 th GDP indicators are compiled by NSS RA according to SNA2008 international standard. GDP indicators for the period 2012-2014 are also revised according to SNA 2008.

Начиная с 2015 года показатели ВВП со стороны НСС РА составляются соответственно международного стандарта СНС 2008, по СНС 2008 были пересмотрены также показатели ВВП за 2012-2014 годы

282. ՀԱՍԱՅՆՔՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՄԵՐԸ REVENUES AND EXPENDITURES OF MUNICIPAL BUDGET ДОХОДЫ И ПАСХОДЫ МУНИЦИПАЛЬНЫХ БЮДЖЕТОВ

(մլն. դրամ)	(mln. drams) (млн. драмов)
	2010 2011 2012 2013 2014
Ընդամենը նկամուտներ	84 933.8 87 342.4 95 515.8 105 802.4 114 359.1
	Revenues, total
այդ թվում՝	Доходы, всего
1.Հարկեր և տուրքեր	18 913.5 19 550.7 20 034.5 21 121.5 23 260.1
այդ թվում՝	1.Taxes and duties
գույքային հարկեր անշարժ գույքից	8 532.4 10 006.4 9 536.5 9 463.9 9 488.4
գույքային հարկեր այլ գույքից	7 303.1 6 207.7 6 761.7 7 462.6 9 122.0
ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման բույլտվության վճարներ	2 296.4 2 544.4 3 020.9 3 492.8 3 892.7
	property taxes of real estate имущественные налоги на недвижимость
	property taxes of other real estate имущественные налоги на прочее недвижимость
	allowable payments of goods use or activity implementation выплаты на разрешение использования товаров или осуществление деятельности

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակություն
Continued
Продолжение

	2010	2011	2012	2013	2014	
ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	780.5	791.8	715.1	702.1	756.4	other compulsory payments of goods services and render a service прочие обязательные выплаты по снабжению товаров и предоставлению услуг
այլ հարկային եկամուտներ	1.1	0.4	0.3	0.1	0.5	other tax revenues прочие налоговые доходы
2.Այլ եկամուտներ	26 465.9	25 345.9	26 681.6	29 881.4	35459.9	2.Other revenues 2.Прочие доходы
3.Պաշտոնական դրամաշնորհներ	39 554.4	42 445.8	48 799.7	54 799.5	55639.1	3.Official transfers 3.Официальные трансферты
Ընդամենը ծախսեր	82 623.8	89 112.6	97 454.9	103 130.1	114637.4	Expenditures, total Расходы, всего
Ընթացիկ ծախսեր	75 476.0	80 834.3	85 502.9	92 070.9	102 469.2	Current expenditure Текущие расходы of which:
այդ թվում՝						в том числе:
աշխատանքի վարձատրություն	17 671.3	18 026.9	18 328.2	19 597.2	20 338.7	wages заработка плата
ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	32 531.8	31 571.3	34 981.4	34 190.4	38 073.4	acquisition of goods and services приобретение услуг и товаров
տոկոսավճարներ	0.0	5.6	1.9	2.1	0.0	interest payments выплата процентов
սուբսիդիաներ	13 419.0	16 718.2	18 241.9	20 822.2	23 118.5	subsidies субсидии
դրամաշնորհներ	3 322.2	3 161.3	3 787.8	4 716.0	4 838.6	transfers трансферты
սոցիալական նպաստներ և կենսաքողակներ	1 672.0	1 691.0	2 138.8	2 810.8	3 022.2	expenditures of social pentions and allowances социальные пособия и пенсии
այլ ծախսեր	6 859.7	9 660.0	8 022.8	9 932.2	13 077.8	other expenditures прочие расходы
Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	7 147.8	8 278.3	11 952.1	11 059.2	12 168.2	Transactions with non financial assets Операции с нефинансовыми активами
Ոչ ֆինանսական ակտիվների գնով ծախսեր	24 162.3	25 764.2	24 573.4	23 140.9	27 522.5	Expenditure of non financial assets Расходы по нефинансовым активам
Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	-17 014.5	-17 485.9	-12 621.3	-12 081.7	-15 354.3	Receipts from sale of non financial assets Поступления от продажи нефинансовых активов
Պակասուրդ (-)/հավելուրդ (+)	2 310.0	-1 770.2	-1 939.1	2 672.3	-278.3	Deficit(-)/surplus(+) Дефицит(-)/профицит (+)

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

**283. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐՆ ԸՆՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ
EXPENDITURES OF MUNICIPAL BUDGET BY FUNCTIONAL CLASSIFICATION
РАСХОДЫ МУНИЦИПАЛЬНЫХ БЮДЖЕТОВ ПО ГРУППАМ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ
КЛАССИФИКАЦИИ**

(մլն. դրամ)						(mln. drams) (млн. драмов)
	2010	2011	2012	2013	2014	Expenditures, total Расходы, всего of which: в том числе:
Ընդամենը, ծախսեր,	82 623.8	89 112.6	97 454.9	103 130.1	114 637.4	Расходы, всего
այդ թվում՝						of which:
Հնդիանուր բնույթի համբային ծառայություններ	20 741.2	23 126.6	23 082.1	24 529.3	25 976.7	General public services Государственные службы общего назначения
Պաշտպանություն	13.7	39.7	44.5	43.0	43.6	Defence Оборона
Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գուժունեություն	1.5	0.7	1.7	0.7	2.7	Maintenance of public order and national security and judicial activities Общественный порядок, безопасность и судебная деятельность
Տնտեսական հարաբերություններ	6 494.5	2 220.0	12 968.4	14 249.7	10 988.0	Economic relations Экономические отношения
Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	7 709.7	8 233.1	10 193.4	10 788.0	11 043.9	Preservation of the environment Охрана окружающей среды
Բնակարանային շինարարություն և կոնսուլանտական ծառայություններ	9 772.3	10 410.8	9 552.1	10 043.1	14 475.9	Housing and communal facilities Жилищное строительство и коммунальные услуги
Առողջապահություն	358.2	179.0	302.0	171.4	158.5	Health Здравоохранение
Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	5 165.0	11 483.1	6 031.3	6 712.7	8 030.6	Culture, information, sport and religion Отдых, культура и религия
Կրթություն	29 253.1	28 986.0	30 643.4	31 301.8	34 636.6	Education Образование
Սոցիալական պաշտպանություն	2 106.4	2 160.1	2 662.1	3 556.7	4 021.3	Social security Социальная защита
Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	1 008.3	2 273.4	1 973.9	1 733.7	5 259.6	Expenditures not classified under the main group Резервные фонды, не относящиеся к основным разделам

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

**ՀՀ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔ
EXTERNAL NATIONAL DEBT OF RA
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ВНЕШНИЙ ДОЛГ РА**

(տարեվերջի դրույթամբ)

(at the end of the year)
(на конец года)

	2012		2013		2014		
	մլն.ԱՄՆ	մլրդ.	մլն.ԱՄՆ	մլրդ.	մլն.ԱՄՆ	մլրդ.	
	դոլար	դրամ	դոլար	դրամ	դոլար	դրամ	
	млн.дол- ларов США	млрд. драмов	млн.дол- ларов США	млрд. драмов	млн.дол- ларов США	млрд. драмов	
Արտաքին պետական պարտք, ընդամենը	3 739.090	1 509.022	3 899.063	1 581.616	3 785.2	1 797.860	External national debt, total
այդ թվում՝							Внешний долг, всего of which:
ՀՀ կառավարության պարտք	3 144.476	1 269.048	3 390.794	1 375.442	3 345.255	1 588.895	Debt of Government of RA Долг Правительства РА
ՀՀ կենտրոնական բանկի պարտք	594.614	239.974	508.269	206.174	439.953	208.965	Debt of Central Bank of RA Долг ЦБ РА
Վարկեր՝ տրամադրված ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ երաշխիքներով	-	-	-	-	-	-	Credit guaranteed by the government and Central Bank of RA Кредиты предоставлен- ные под гарантию правительства и ЦБ РА

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

ԽՈԾՈՐ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՌԵՎԱՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՅՈՒՅԱՆԵՐԸ ՀԱՏ ԼՈՒ ՏՆՏԵԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՔԻ (ՏԳ-Տ-(ԽՄԲ.2)) ՈՐՈՇ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ

INDICATORS OF LARGE AND MEDIUM SIZE NON FINANCIAL COMMERCIAL ORGANIZATIONS BY SOME SECTIONS OF CLASSIFICATION OF TYPES OF ECONOMIC ACTIVITIES (NACE(REV2))
ПОКАЗАТЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КРУПНЫХ И СРЕДНИХ НЕФИНАНСОВЫХ КОММЕРЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ ПО НЕКОТОРЫМ СЕКЦИЯМ КЛАССИФИКАТОРА ВИДОВ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (КВЭД (ред.2))

285. ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿԱՆ ԴԱՏԱՑՈՒՄՆԱԳՐԿԱԾ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԽՈԾՈՐ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ԱՌԵՎԱՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿՆ ՀԱՏ
ՏՆՏԵԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՎԱՐԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ
NUMBER OF LARGE AND MEDIUM-SIZE COMMERCIAL ORGANIZATIONS OF THE REPUBLIC COVERED IN THE STATISTICAL MONITORING BY SEPARATE BRANCHES OF ECONOMY
ЧИСЛО СРЕДНИХ И КРУПНЫХ КОММЕРЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ РЕСПУБЛИКИ,
ВКЛЮЧЕННЫХ В СТАТИСТИЧЕСКИЙ МОНИТОРИНГ, ПО ОТДЕЛЬНЫМ ОТРАСЛЯМ ЭКОНОМИКИ

	2010	2011	2012	2013	2014	
Կազմակերպությունների քանակը, ընդամենը որից՝	1 284	1 204	1 304	1 200	1 283	Number of organizations Число организаций, всего of which: из нее:
հանքագործական արդյունաբերություն և քաղաքանական շահագործում	15	14	15	14	16	mining and quarrying горнодобывающая промышленность и разработка открытых карьеров
մշակող արդյունաբերություն	279	263	262	262	308	manufacturing обрабатывающая промышленность
էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օփի մատակարարում շինարարություն	13	12	12	13	14	electricity, gas, steam and air conditioning supply электро-, газо-, тепло- и холодоснабжение
շինարարություն	171	147	267	113	127	construction строительство
մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	176	172	161	224	253	wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles оптовая и розничная торговля и ремонт автомобилей и мотоциклов
փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	101	91	108	104	91	transportation and storage and Information and communication транспорт и складское хозяйство

286. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱՎԱՔԻ (ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ, ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ)
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՑՍԱՆ ՎՐԱ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԾԱԽՄԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ
STRUCTURE OF EXPENDITURES ON MANUFACTURE AND REALIZATION OF PRODUCTS (GOODS, SERVICES) OF ORGANIZATIONS
СТРУКТУРА ЗАТРАТ НА ПРОИЗВОДСТВО И РЕАЛИЗАЦИЮ ПРОДУКЦИИ (ТОВАРОВ, УСЛУГ)
ОРГАНИЗАЦИЙ

(ինդամենի նկատմամբ, %) (in % to total)
(к итогу, %)

	2010	2011	2012	2013	2014	
Ընդամենը-Total-Bcero						
Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
նյութական ծախսեր	39.0	42.3	42.7	46.6	42.7	material expenditure материальные расходы

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ըարունակություն
Continued
Продолжение

	2010	2011	2012	2013	2014	
որից՝						of which: из них:
հումք և նյութեր	29.3	31.1	31.5	35.6	31.1	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	7.0	8.3	8.3	7.5	8.0	fuel топливо
էներգիա	2.5	2.6	2.7	3.4	3.6	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսեր	19.2	17.8	17.2	18.9	19.6	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	8.5	9.6	9.8	10.0	10.1	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	33.3	30.3	30.3	24.5	27.1	other expenditures прочие расходы
որից-of which-из них						
հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում-						
mining and quarrying-горнодобывающая промышленность и разработка карьеров						
Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայութ- յունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
նյութական ծախսեր	43.5	43.3	43.0	44.0	43.7	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	29.2	27.6	27.2	28.3	27.2	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	6.7	8.6	8.8	8.5	7.8	fuel топливо
էներգիա	7.2	6.7	6.6	7.2	8.7	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսեր	18.5	18.4	16.3	16.8	17.1	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	15.4	15.5	14.0	15.7	14.6	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	22.5	22.9	26.7	23.6	24.6	other expenditures прочие расходы
մշակող արդյունաբերություն -manufacturing-обрабатывающая промышленность						
Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայութ- յունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
նյութական ծախսեր	64.4	67.3	63.9	68.6	68.2	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	56.8	59.8	56.8	60.5	59.8	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	4.5	4.7	4.7	5.6	5.4	fuel топливо
էներգիա	3.0	2.6	2.3	2.5	2.9	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսեր	12.3	11.9	11.5	12.0	12.7	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	6.1	4.6	5.7	6.2	5.4	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	17.1	16.3	18.9	13.3	13.8	other expenditures прочие расходы

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակություն
Continued
Продолжение

2010 2011 2012 2013 2014

**Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում-
electricity, gas, steam nad air conditioning supply-электро-, газо-, тепло- и холодоснабжение**

Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
Այսուհետ ծախսերը՝ որից՝	37.1	49.0	52.9	55.7	35.1	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	21.2	25.7	28.4	33.9	7.6	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	15.4	20.5	20.8	17.4	22.7	fuel топливо
էներգիա	0.4	2.6	3.5	4.4	4.8	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսերը	13.7	11.1	12.3	11.9	16.3	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	7.4	9.8	10.9	10.9	13.4	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	41.7	30.1	23.9	21.5	35.2	other expenditures прочие расходы

Հիմարարություն -construction-строительство

Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
Այսուհետ ծախսերը՝ որից՝	59.7	53.3	52.8	55.7	58.1	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	50.9	44.4	41.8	44.9	47.8	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	8.2	7.9	10.1	8.1	9.5	fuel топливо
էներգիա	0.6	0.9	0.8	2.6	0.8	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսերը	18.5	17.8	18.3	22.2	17.8	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	4.3	4.5	4.9	4.1	5.8	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	17.5	24.5	24.0	18.0	18.3	other expenditures прочие расходы

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ըստունակություն
Continued
Продолжение

	2010	2011	2012	2013	2014	
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում- wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles- оптовая и розничная торговля и ремонт автомобилей и мотоциклов						
Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
Այլ ծախսեր	26.5	34.6	34.3	30.7	41.9	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	22.3	27.9	28.6	22.9	35.4	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	1.9	4.4	3.3	4.8	4.2	fuel топливо
էներգիա	2.2	2.1	2.3	2.9	2.3	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսեր	15.8	16.5	15.4	19.6	16.6	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	3.7	4.6	4.8	5.3	3.8	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	53.9	44.4	45.5	44.5	37.8	other expenditures прочие расходы
Փոխադրումներ և պահեստավիճակ տնտեսություն- transportation and storage, Information and communication- транспорт и складское хозяйство						
Արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) արտադրության և իրացման ծախսեր	100	100	100	100	100	Expenditures on manufacture of products (goods, services) Затраты на производство продукции (товаров, услуг)
Այլ ծախսեր	20.5	21.3	23.5	22.2	19.3	material expenditure материальные расходы of which: из них:
հումք և նյութեր	2.4	1.8	2.8	4.4	3.3	raw materials and materials сырье и материалы
վառելիք	16.0	17.5	18.5	13.9	12.8	fuel топливо
էներգիա	1.8	1.6	1.8	3.9	3.1	energy энергия
աշխատանքի վարձատրության ծախսեր	19.7	21.4	24.6	38.9	33.4	labor costs expenditures расходы на оплату труда
ամորտիզացիոն հատկացումներ	5.9	7.3	12.1	14.2	15.9	amortization charges амортизационные отчисления
այլ ծախսեր	53.9	50.0	39.8	24.7	31.4	other expenditures прочие расходы

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

287. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԺԱՄԿԵՏԱՆՅ ՊԱՐՏՔԵՐԸ
LIABILITIES AND OVERDUE DEBT OF ORGANIZATIONS
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И ПРОСРОЧЕННАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ ОРГАНИЗАЦИЙ

(մլն. դրամ)						(mln. drams) (млн. драмов)
	2010	2011	2012	2013	2014	
Պարտավորություններ, ընդամենը՝ որից՝	1 527 353.4	2 014 101.0	2 185 275.6	2 148 253.6	2 628 316.4	Liabilities, total Обязательства - всего
Ժամկետանյ	536.2	7 284.2	816.5	862.5	2 154.0	of which: из них: overdue просроченные
Կրեդիտորական պարտքեր	503 804.4	675 190.1	553 547.4	602 481.8	661 145.5	credit indebtedness кредиторская задолженность
ընդամենի նկատմամբ, %	33.0	33.5	25.3	28.0	25.2	in percents to total к итогу, %
որից՝						of which: из них: overdue просроченная
Ժամկետանյ	523.7	207.7	743.7	822.5	1 995.5	
ստացած վարկերի և փոխառությունների դիմաց պարտքեր	1 023 549.0	1 338 910.9	1 631 728.2	1 545 771.8	1 967 170.9	indebtedness under received credits and loans задолженность по полученным кредитам и займам
ընդամենի նկատմամբ, %	67.0	66.5	74.7	72.0	74.8	in percents to total к итогу, %
որից՝						of which: из них: overdue просроченная
Ժամկետանյ	12.5	7 076.5	72.8	40.0	158.5	

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

**288. ԿԱԶԱՍԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵՎ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ
RECEIVABLE AND PAYABLE ACCOUNTS OF ORGANIZATIONS
КРЕДИТОРСКИЕ И ДЕБИТОРСКИЕ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ**

(մլն. դրամ)

(mln. drams)
(млн. драмов)

Ընդամենը Total Bcero	որից- of which - из них							
	հանքա- գործական արդյունա- թերություն և բացահան- քերի շահա- գործում mining and quarrying	մշակող արդյունա- թերություն զագի, գոլոր- շու և լավդրակ օղի մատակա- ռարում	էլեկտրա- կանության, ջազի, գոլոր- շու և լավդրակ օղի մատակա- ռարում	շինարա- րություն	շինարա- րություն	մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտո- մեքենաների և մոտոցիկլների և նորոգում	փոխադրում- ներ և պա- հեստային տնտեսութ- յուն	
Կրեդիտորական պարտքեր որից՝	553 547.4	27 164.7	158 598.7	113 130.7	57 823.9	98 542.2	37 446.6	Accounts payable Кредиторская задолженность of which: из них: overdue просроченная
Ժամկետանց	743.7	0.0	256.0	162.9	2.3	174.3	28.6	
Դեբիտորական պարտքեր որից՝	558 013.5	23 510.0	153 446.2	107 043.2	38 117.1	110 274.8	20 901.7	Accounts receivable Дебиторская задолженность of which: из них: overdue просроченная
Ժամկետանց	13 334.5	3.5	601.0	11 112.9	348.4	89.3	247.6	
Կրեդիտորական պարտքերի գերա- զանցումը դեբիտո- րականից	-4 466.1	3 654.7	5 152.5	6 087.4	19 706.9	-11 732.6	16 544.9	Excess of accounts payable over acco- unts receivable Превышение креди- торской задолжен- ности над дебиторс- кой
Ժամկետանց կրեդի- տորական պարտքերի գերազանցումը ժամ- կետանց դեբիտո- րականից	-12 590.8	-3.5	-345.0	-10 950.0	-346.0	85.0	-218.9	Excess of overdue accounts payable overdue accounts receivables Превышение просро- ченной кредиторской задолженности над просроченной деби- торской задолжен- ностью

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ծարունակություն
Continued
Продолжение

Ընդամենը									որից - of which - из них	
Total	հանքա- գործական արդյունա- բերություն և բացահան- քերի շահա- գործում mining and quarrying	մշակող արդյունա- բերություն շու և լավորակ ողի մատակա- րարում	էլեկտրա- կազի, գոլոր- շու և լավորակ ողի մատակա- րարում	շինարա- րություն	շինարա- րություն	մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտո- մեքենաների և նուոնցիկների նորոգում	փոխադրում- ներ և պա- հեստային տնտեսութ- յուն			
Վсего	հանքա- գործական արդյունա- բերություն և բացահան- քերի շահա- գործում mining and quarrying	manufacturing	electricity, gas, steam and air conditioning supply	construction	wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles	transportation and storage				
2013										
Կրեդիտորական պարտքեր	602 481.8	41 921.2	142 420.9	139 019.6	62 026.8	108 434.9	36 372.9	Accounts payable Кредиторская задолженность of which: из них:		
որից՝										
ժամկետանց	822.5	0.0	364.7	88.7	0.0	64.9	102.1	overdue просроченная		
Դեբիտորական պարտքեր	613 088.2	34 466.9	155 274.6	146 861.8	27 177.3	133 368.2	15 972.8	Accounts receivable Дебиторская задолженность of which: из них:		
որից՝										
ժամկետանց	13 708.9	0.0	1 541.7	10 156.1	386.3	259.2	118.1	overdue просроченная		
Կրեդիտորական պարտքերի զերա- զանցումը դեբիտո- րականից	-10 606.5	7 454.3	-12 853.7	-7 842.2	34 849.5	-24 933.3	20 400.1	Excess of accounts payable over acco- unts receivable Превышение креди- торской задолжен- ности над дебитор- ской		
Ժամկետանց կրեդի- տորական պարտքերի զերազանցումը ժամ- կետանց դեբիտո- րականից	-12 886.4	0.0	-1 177.1	-10 067.5	-386.3	-194.3	-16.0	Excess of overdue accounts payable overdue accounts receivables Превышение просро- ченной кредиторской задолженности над просроченной деби- торской задолжен- ностью		
Պարտքեր բանկերի 1 545 771.8	169 558.9	488 081.0	441 726.3	43 456.0	172 924.8	52 923.6	Indebtedness of a bank loan and credits Задолженность по полученным кре- дитам и займам			

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

Ըստումակորյուն
Continued
Продолжение

Ընդամենը		որից- of which - из них						
Total	հանքաս- գործական արդյունա- թերություն և բացահան- քերի շահս- գործում mining and quarrying	մշակող արդյունա- թերություն զազի, գոյոր- շու և լավորակ օդի նատակա- րարում	էլեկտրա- կանության, ջու և լավորակ օդի նատակա- րարում	շինարա- րություն	մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտո- մեքենաների և մուտոնցիների նորոգում	փոխադրում- ներ և պա- հեստային տնտեսութ- յուն		
Ընդամենը	հանքաս- գործական արդյունա- թերություն և բացահան- քերի շահս- գործում mining and quarrying	մշակող արդյունա- թերություն զազի, գոյոր- շու և լավորակ օդի նատակա- րարում	էլեկտրա- կանության, ջու և լավորակ օդի նատակա- րարում	շինարա- րություն	մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտո- մեքենաների և մուտոնցիների նորոգում	փոխադրում- ներ և պա- հեստային տնտեսութ- յուն		
2014								
Կրեդիտորական պարտքեր	661 145.5	44 288.5	195 809.9	149 380.5	43 079.6	145 169.3	16 106.7	Accounts payable Кредиторская задолженность of which: из них: overdue просроченная
որից՝								
Ժամկետանց	1 995.5	0.0	308.6	90.4	265.0	2.8	5.2	
Դեբիտորական պարտքեր	663 200.5	25 632.0	182 484.9	138 311.2	34 264.1	158 518.7	18 433.5	Accounts receivable Дебиторская задолженность of which: из них: overdue просроченная
որից՝								
Ժամկետանց	16 377.0	0.0	1 648.0	12 789.0	379.3	374.3	8.9	
Կրեդիտորական պարտքերի գերա- զանցումը դեբիտո- րականից	-2 055.0	18 656.5	13 325.0	11 069.3	8 815.6	-13 349.3	-2 326.8	Excess of accounts payable over acco- unts receivable Превышение креди- торской задолжен- ности над дебитор- ской
Ժամկետանց կրեդի- տորական պարտքերի գերազանցումը ժամ- կետանց դեբիտո- րականից	-14 381.5	0.0	-1 339.3	-12 698.6	-114.3	-3 71.4	-3.7	Excess of overdue accounts payable overdue accounts receivables Превышение просро- ченной кредиторской задолженности над просроченной деби- торской задолжен- ностью
Պարտքեր բանկերի 1 967 170.9	213 003.7	721 223.7	471 603.4	43 808.7	239 565.8	34 333.7		Indebtedness of a bank loan and credits Задолженность по полученным креди- там и займам

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

ԴՐԱՄԱԿԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՐԳԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՑՆԵՐ
 MAIN INDICATORS OF MONETARY AND BANK SYSTEM
 ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНОЙ И БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ

289. ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ (տարեվերջի դրույթամբ)
 MONETARY BASE (as of the end of year)
 ДЕНЕЖНАЯ БАЗА (на конец года)

(մլն. դրամ) (mln. drams)
 (млн. драмов)

	2010	2011	2012	2013	2014	
Փողի բազա	507 552	671 271	683 846	888 057	783 046	Monetary base
ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամ	348 165	398 777	440 117	446 833	391 958	Денежная база
պարտադիր պահուստներ (դրամով)	57 516	163 177	154 525	199 002	200 631	Cash money out of Central Bank RA наличные деньги вне ЦБ РА
պարտադիր պահուստներ (արտ- արժույթով)	88 237	102 513	86 033	238 814	186 367	legal reserves (in drams) обязательные резервы (в драмах)
այլ հաշիվներ	13 635	6 803	3 171	3 408	4 091	legal reserves (in currency) обязательные резервы (в валюте)
						other accounts другие счета

290. ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ (տարեվերջի դրույթամբ)
 MONEY SUPPLY (as of the end of year)
 ДЕНЕЖНАЯ МАССА (на конец года)

(մլն. դրամ) (mln. drams)
 (млн. драмов)

	2010	2011	2012	2013	2014	
Փողի զանգված (ներառյալ կուտակված տոկոսները)	911 386	1 126 978	1 346 365	1 545 372	1 674 196	Money supply (including accrued interests)
Փողի զանգված (առանց կուտակված տոկոսների)	905 197	1 118 826	1 336 373	1 530 122	1 656 674	Денежная масса (с учетом накопленных процентов)
շրջանառությունում կանխիկ դրամ	304 324	349 407	384 065	384 467	348 359	Money supply(excluding accrued interests)
ցաղահանջ ավանդներ	128 307	164 280	161 550	198 672	182 662	Денежная масса (без накопленных процентов)
ժամկետային ավանդներ	87 085	142 657	187 982	258 196	279 068	cash money in circulation наличные деньги в обращении
արտարժույթով ավանդներ	385 481	462 482	602 775	688 787	846 586	call deposits вклады до востребования
Ծրջանառությունում կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռը փողի զանգվածում, %	33.6	31.2	28.7	25.1	21.0	fixed deposits срочные вклады
						curreney deposits вклады в валюте
						Share of cash money in circulation in money supply, %
						Удельный вес наличных денег в обращении в денежной массе, %

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

291. ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՐԳԻ ԿԱՆԻԿԿ ԴՐԱՄԻ ՍՈՒՏՔԻ ԵՎ ԵԼՔԻ ՏԱՐՁՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

DISCREPANCY BETWEEN BANKING SYSTEM CASH MONEY RECEIPTS AND EXPENDITURES
РАЗНИЦА МЕЖДУ ПРИХОДОМ И РАСХОДОМ НАЛИЧНЫХ ДЕНЕГ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ

	(մլն. դրամ)						(mln. drams) (млн. драмов)
		2010	2011	2012	2013	2014	
I եռամյակ	-20 322.0	6 496.3	17 332.2	27 915.5	27 203.4	I quarter	
I կիսամյակ	-23 831.7	-7 744.8	17 978.2	6 020.9	3 670.7	I квартал the first six months	
9 ամիս	-16 854.3	-7 632.3	5 393.5	15 375.5	22 039.4	I полугодие 9 months	
Տարի	15 387.4	5 827.1	17 327.2	19 905.4	28 868.5	9 месяцев Year	
						Год	

Ծանոթագրություն
Notice

Примечание

Այնուահետ նշանակում է ելքերի գերազանցումը մուտքերի նկատմամբ:

Minus (-) sign means the excess of expenditures over revenue.

Знак минус (-) означает превышение расходов к доходам

292. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՆՏԱՑՆՈՒԹՅԱՆ CREDIT INVESTMENTS OF COMMERCIAL BANKS BY PERIOD OF REPAYMENT КРЕДИТНЫЕ ВЛОЖЕНИЯ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ ПО СРОКАМ ПОГАШЕНИЯ

(տարեվերջին, մլն. դրամ)	(at the end of year, mln. drams) (на конец года, млн. драмов)
-------------------------	--

	2010	2011	2012	2013	2014	
Վարկային ներդրումներ, ընդամենը ¹	891 850	1 250 404	1 527 886	1 658 727	1 994 525	Credit investments, total ¹ Кредитные вложения, всего ¹
այդ թվում՝						of which: в том числе:
երկարաժամկետ ²	715 837	964 355	1 171 994	1 324 569	1 652 134	long-term ² долгосрочные ²
ընդհանուրից, %	80.3	77.1	76.7	79.9	82.8	in percents of total к итогу, %
կարճաժամկետ	176 013	286 049	355 892	334 158	342 391	short-term краткосрочные
ընդհանուրից, %	19.7	22.9	23.3	20.1	17.2	in percents of total к итогу, %

¹ Ընդգրկված չեն ժամկետանց և երկարաժամկետ վարկերը:

Deferred credits and overdue credits are not recorded.

Без учета просроченных и отсроченных кредитов.

² Մեկ տարուց ավելի մարման ժամկետ ունեցող վարկերի ծավալները:

Credits with period of repayment of one year.

Кредиты со сроком погашения более одного года.

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

293. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՄՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
ACTIVITY OF INSURANCE COMPANIES
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ

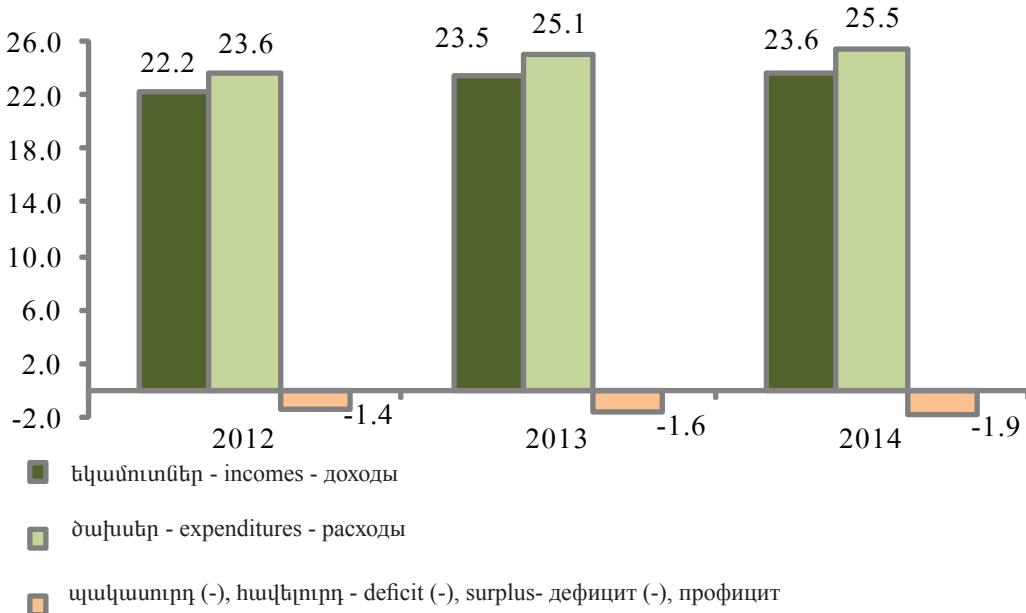
	2010	2011	2012	2013	2014	
Արտոնագրված ապահովագրական ընկերությունների քանակը, միավոր	11	8	7	8	7	Number of licensed insurance companies, units Число лицензированных страховых компаний, единиц
Արտոնագրված ապահովագրական ընկերությունների կանոնադրական կապիտալը, մլն. դրամ	12 116.5	11 933.2	11 430.0	14 732.4	14 107.6	Authorized capital of licensed insurance companies, mln.drams Уставной капитал лицензированных страховых компаний, млн.драмов
Գործող պայմանագրերի քանակը, միավոր	50 484	207 246	406 728	563 136	594 893	Number of effective agreements,units Число действующих договоров, единиц
Ապահովագրավճարների մուտքերը, մլն. դրամ	8 233.3	22 393.2	35 524.8	35 753.3	30 107.2	Insurance premiums, mln.drams Страховые взносы, млн. драмов
Հատուցումների գումարը, մլն. դրամ	1 745.5	8 140.9	14 487.0	19 718.7	22 149.7	Sum of insurance payment, mln.drams Сумма страховых выплат, млн. драмов
Ապահովագրական պահուստներ, մլն. դրամ	2 917.0	8 598.8	15 611.6	17 219.3	15 605.0	Insurance reserves, mln.drams Страховые резервы, млн. драмов
Պարտավորությունների ծավալը բոլոր գործող պայմանագրերով, մլն. դրամ	3 052 438.9	3 696 072.0	6 295 988.1	8 160 515.5	9 536 083.6	Volume of liabilities as per all effective agreements, mln.drams Объем обязательств по всем действующим договорам, млн.драмов

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ - FINANCES - ФИНАНСЫ

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ, ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ) ՏԵՍԱԿԱՐԱԳՐԻ ԿԾԽՈՂ ՀՆԱ-Ի ՆԿԱՏՄԱՆԻ

SHARE OF INCOMES, EXPENDITURES AND DEFICIT (SURPLUS) OF STATE BUDGET IN GDP
УДЕЛЬНЫЙ ВЕС ДОХОДОВ, РАСХОДОВ И ДЕФИЦИТА (ПРОФИЦИТА) ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА РА К ВВП

տոկոսներով - in percents - в процентах

ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾԻ ՏԱՐՐԵՐԻ ԴԻՆԱՄԻԿԱՆ
DYNAMICS ELEMENTS OF MONEY SUPPLY
ДИНАМИКА АГРЕГАТОВ ДЕНЕЖНОЙ МАССЫ

մլն. դրամ - mln. drams - млн. драмов

